

ACTIVITEITENVERSLAG 2011

Nederlandstalige versie van het geheel aan activiteiten van de Brailleliga. Dit verslag is tevens beschikbaar in het Frans, in audio versie (CD) en op onze website: www.braille.be

Engelandstraat 57 – 1060 Brussel
T +32 (0)2 533 32 11 – f +32 (0)2 537 64 26
info@braille.be – www.braille.be
IBAN BE11 0000 0000 4848 – BIC BPOTBEB1

INHOUDSOPGAVE.

1. Woord vooraf.....	p.3
2. Geholpen personen in 2011.....	p.4
2.1. Een andere kijk op het dagelijks leven.....	p.5
2.2. Een andere kijk op studie en werk.....	p.7
2.3. Een andere kijk op vrijetijdsbesteding.....	p.9
3. Sensibilisering en vertegenwoordiging.....	p.11
3.1. Informatie en sensibilisering.....	p.11
3.2. Vertegenwoordiging en interpellaties.....	p.12
4. Zij helpen de Brailleliga.....	p.13
4.1. Vrijwilligers.....	p.13
4.2. Schenkers.....	p.13
4.3. Subsidiërende instanties.....	p.13
5. Besluit en perspectieven.....	p.14
6. Enkele cijfers.....	p.15
Bijlagen.....	p.16

De basisfilosofie van de Brailleliga bestaat erin de persoon met een visuele handicap te begeleiden en te ondersteunen in het verwerven of behouden van een optimale zelfstandigheid. Actief in heel België, biedt de Brailleliga vzw een gratis dienstverlening die al even gevarieerd is als het leven zelf: sociale begeleiding, psychologische ondersteuning, begeleiding en aanleren van competenties en vaardigheden die tot een grotere zelfstandigheid leiden, beroepsopleiding en tewerkstelling, culturele activiteiten en vrije tijd. Deze diensten hebben als doel de integratie en persoonlijke ontwikkeling van de slechtziende of blinde persoon te bevorderen.

[Foto cover: brailleschrift lezen]

1. WOORD VOORAF.

Een andere kijk op het leven

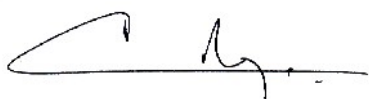
Maar liefst 541 dagen lang maakte ons land een politieke crisis door, waardoor verscheidene beslissingen werden tegengehouden. Doordat er eerst geen regering was en vervolgens een staatshervorming in gang werd gezet, ontstond er een instabiele atmosfeer. In het licht van zoveel onzekerheid bleef de Brailleliga, vooral dankzij haar aanwezigheid binnen verschillende adviesorganen, waken over de verdediging van belangen van personen met een visuele handicap bij de politieke instanties, en dit zowel op gemeentelijk, regionaal, communautair, federaal als Europees niveau. In 2011 werden verschillende initiatieven gelanceerd in het kader van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap. Zo was er bijvoorbeeld de aanstelling van een bemiddelingspersoon in elk kabinet en elke administratie op federaal niveau die specifiek moet waken over het respecteren van het begrip "handicap". Dit zou een betere politieke coherentie moeten toelaten in het belang van alle personen met een handicap.

In 2011 werden 13.275 blinde en slechtziende personen geholpen. Dit cijfer stijgt nog, vooral door het groeiende aantal senioren getroffen door een visuele aandoening. Momenteel is het zo dat personen die pas na hun 65ste een handicap krijgen, geen recht hebben op bepaalde regionale en gemeenschapsoverheidssteun. De Brailleliga trekt zich deze discriminatie aan en dringt er bij de politieke verantwoordelijken op aan om hiervoor oplossingen te vinden. Bovendien werd er ook een campagne georganiseerd voor de preventie van ouderdomsgerelateerde visuele aandoeningen en de steun aan senioren met een visuele aandoening: "U heeft nog zoveel moois te zien. Draag dus zorg voor uw ogen en voor hen die het zicht verloren hebben."

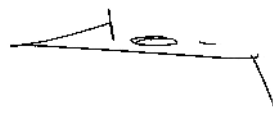
Door de vergrijzing, de om zich heen grijpende armoede, de toenemende sociale, psychologische en medische problemen en een steeds ingewikkelder wordende administratie, wordt het werk op het terrein steeds moeilijker. We moeten ons enorm flexibel opstellen om in deze nieuwe realiteit een goede dienstverlening te kunnen blijven aanbieden.

Eind 2011 kwam er ook een einde aan het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk. We hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt om onze vrijwilligers een jaar lang in de bloemetjes te zetten. We zijn enorm dankbaar voor wat ze doen, hun steun is onmisbaar.

2011 was een mijlpaal voor de Brailleliga. Onze hartelijke dank gaat uit naar Marc Giboux voor zijn voorzitterschap gedurende de afgelopen 9 jaar, alsook naar Pierre-B. Bareel die gedurende 20 jaar Directeur was van onze vereniging – zij zullen zich beide verder blijven inzetten voor onze vereniging. Hun betrokkenheid, en die van alle medewerkers van de Brailleliga, heeft ervoor gezorgd dat we een kwalitatief dienstenaanbod konden ontwikkelen voor blinde en slechtziende personen. We bedanken ook onze onmisbare schenkers en de subsidiërende overheden.

Michel MAGIS
Directeur

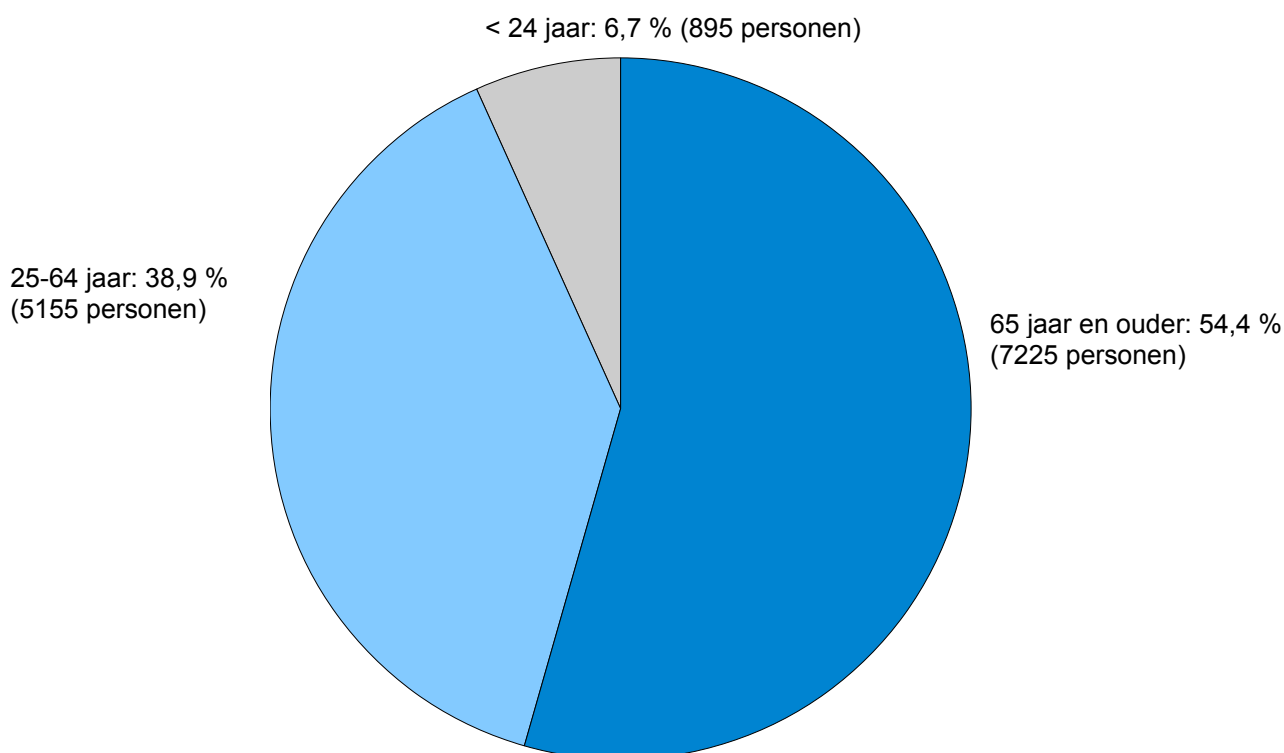

Thierry Van Boxmeer
Voorzitter

2. GEHOLPEN PERSONEN IN 2011.

In 2011 kregen 13.275 personen met een visuele handicap hulp van de Brailleliga om hun zelfstandigheid te behouden of te herwinnen. Hiervoor konden zij geheel gratis een beroep doen op de hulp van psychologen, maatschappelijk assistenten, ergotherapeuten, opleidend personeel, bibliothecarissen, ... Dit zou allemaal onmogelijk zijn geweest zonder de kostbare steun van de 109 medewerkers, 398 vrijwilligers, alsook al diegenen die de Brailleliga financieel ondersteunden.

Indeling van de geholpen personen per leeftijdscategorie in 2011:

De veroudering van de bevolking is ook steeds beter merkbaar bij diegenen die beroep doen op onze diensten. Inderdaad, in 2010 vertegenwoordigden de personen ouder dan 65 jaar nog 50,9 % (6465 personen) van het totale aantal door de Brailleliga geholpen personen. In 2011 is dit percentage gestegen tot 54,4 % (7225 personen). Van deze 7225 personen zijn 4821 personen 80 jaar en ouder. Dit cijfer bevestigt de hogere levensverwachting, maar dit houdt ook in dat er steeds meer leeftijdsgebonden aandoeningen voorkomen, zoals b.v. afnemend zicht.

Op welke diensten kunnen personen met een visuele handicap een beroep doen? Hoe wordt het grote publiek geïnformeerd en gesensibiliseerd? Hoe slagen we erin om al die gratis diensten te financieren?

Dit alles komt op de volgende bladzijden in detail aan bod.

2.1. Een andere kijk op het dagelijks leven.

Wanneer je je gezichtsvermogen verliest, verlies je je aanknopingspunten, je omgeving is totaal onbekend en je weet niet waar je heen moet. Geconfronteerd met deze nieuwe uitdagingen, kunnen sommige mensen zich nogal eens verloren voelen.

De Brailleliga wil deze mensen helpen om hun zelfstandigheid te bevorderen en hen te ondersteunen bij hun integratie. In eerste instantie verlenen de maatschappelijk assistenten advies en hulp. Zij bekijken individueel de situatie waarin de personen met een visuele handicap verkeren

en bepalen samen met hen wat hun noden zijn. Vervolgens worden ze doorverwezen naar de andere diensten binnen de Brailleliga of naar externe diensten. We informeren de persoon met een handicap over de sociale en fiscale voordelen waarop hij recht heeft. Samen bekijken we ook of er ondersteuning kan verkregen worden vanuit regionale, gemeenschaps- of federale instanties en helpen we met de noodzakelijke stappen die hiervoor ondernomen moeten worden.

Personen met een visuele handicap maken zich vaak zorgen over hun levenssituatie, toekomst, sociaal leven, beroepsmogelijkheden, het verkrijgen van ondersteuning vanuit de overheid. Een multidisciplinair team kan op al deze vragen antwoorden. Kinderen, jongeren en volwassenen kunnen eerst een oriënterend onderzoek ondergaan (sociale voorgeschiedenis, psychomotorisch onderzoek, onderzoek cognitieve capaciteiten, ...). Zo kunnen we ontdekken wat hun aspiraties zijn en hoe hun maatschappelijke, educatieve en professionele integratie kan worden bevorderd.

De eischeider, een handig dagelijks hulpmiddel

Dagelijkse handelingen verrichten, een maaltijd bereiden, de verlichting aanpassen, je geld beheren, braille leren, je aankleden, eten, je baby verzorgen, je verplaatsen met een witte stok¹ en/of een geleidehond, je kind met een visuele handicap begeleiden in het gewoon onderwijs, kleine technische hulpmiddelen leren gebruiken, ... voor al deze zaken kunnen ernstig slechtziende of blinde mensen hulp krijgen van een begeleidingsspecialist.

Ook worden sensibiliseringssessies over de visuele handicap georganiseerd, zowel voor de familie van personen met een visuele handicap als voor de professionals en de collega's die met hen in contact kunnen komen

Waar kan ik een GSM met grote toetsen kopen? Of een horloge, een sprekende weegschaal, een witte stok, aangepaste spellen, een kookboek in braille, een goede loep, ...? Personen met een visuele handicap kunnen in de Brailleshop (de winkel van de Brailleliga) terecht voor meer dan 500 artikelen die hen het leven eenvoudiger maken. Alle aangeboden artikelen werden vooraf getest.

Technische hulpmiddelen bevorderen de zelfstandigheid van personen met een visuele handicap, zij het nu thuis, op school of op het werk. Om het juiste materiaal te kiezen, krijgen ze informatie en advies over de technische aanpassingen die perfect op hun

¹ Ieder nieuw lid van de Brailleliga met een visuele handicap van ten minste 60%, volgens de Officiële Belgische Schaal ter Bepaling van de Graad van Invaliditeit (OBSI) of volgens de verklaring van een revalidatiearts, krijgt een witte stok gratis aangeboden.

specifieke visuele handicap, functioneel gezichtsvermogen, visuele vereisten, verstandelijke capaciteiten en activiteiten zijn afgestemd.

Het aangepaste materiaal (draagbare loepen, software, lampen, brailleleesregels, beeldschermloepen) kan na afspraak worden getest in onze demozaal. Ook kunnen personen met een visuele handicap op onze hulp rekenen om in de mate van het mogelijke financiële bijstand te vragen aan de overheid. De technische hulpmiddelen kunnen vervolgens bij leveranciers van aangepast materiaal worden aangekocht.

Ontdekking van aangepast materiaal tijdens BrailleTech

Van 13 tot 15 oktober 2011 vond in de maatschappelijke zetel van de Brailleliga BrailleTech plaats, een beurs voor Belgische leveranciers van aangepast materiaal die jaar na jaar blijft groeien. Blinde en slechtziende personen krijgen er een volledig overzicht van alle beschikbare technische hulpmiddelen die ze ter plaatse kunnen vergelijken en testen. Medewerkers van de Brailleliga stonden klaar voor bijkomende vragen van de bezoekers. Elk jaar worden deze technische hulpmiddelen geperfectioneerd en komen er steeds weer nieuwigheden op de markt.

Tijdens de editie van 2011 konden de bezoekers onder meer een nieuwe bloc-note in braille ontdekken, alsook

een I-phone met braille en spraakweergave, de nieuwe programma's voor schermuitlezing en vergroting, ... De personen met een visuele beperking konden deelnemen aan diverse workshops: tegemoetkomingen voor bejaarde personen, DAISY-boeken, aanpassing van het licht aan zijn of haar visuele handicap, sprekende beeldschermloepen, optische hulpmiddelen en filterende glazen, ... Er werden ook workshops georganiseerd, specifiek voor professionals in de gezondheidssector: "Aankondiging van een visuele handicap als diagnose... en daarna?" en "Bejaard, blind, slechtziend, wat nu?"

Enkele cijfers:

- In 2011 deden 796 personen voor het eerst een beroep op onze diensten.
- Er vonden 3.691 persoonlijke gesprekken en 39.755 contacten per telefoon en per post plaats met maatschappelijk assistenten.
- 730 personen werden ondersteund via een begeleiding. 327 maal werd informatie aangevraagd over technische aanpassingen.
- 1.546 personen bezochten BrailleTech.

HORUS. Om zijn motorische, cognitieve, sociale, affectieve en functionele ontwikkeling te verbeteren, is het soms nodig dat de persoon met een visuele handicap een revalidatieprogramma volgt. Ongeacht de oorzaak of de aard van de problemen gelinkt aan een visuele handicap, heeft de opvolging in Revalidatiecentrum HORUS tot doel de persoon opnieuw zelfstandig te laten worden. Personen met een visuele handicap hebben in het Revalidatiecentrum HORUS een multidisciplinair team tot hun beschikking: revalidatie-oogartsen, orthoptisten, therapeuten gespecialiseerd in mobiliteit en hulp in het dagelijks leven, een psycholoog, een specialiste in psychomotorische revalidatie en maatschappelijk assistenten. Horus kwam tot stand uit de samenwerking tussen het UVC Brugmann, het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola en de Brailleliga. Het is het enige door het RIZIV erkende revalidatiecentrum voor blind- en slechtziendheid in Brussel.

2.2. Een andere kijk op studie en werk.

Personen met een visuele handicap die vragen hebben over hun toekomst, studie of werk, kunnen hierbij geholpen worden. Dankzij cognitieve tests, specifieke screeningstechnieken en gesprekken om de persoonlijke motivaties en wensen te leren kennen, kan de persoon zelf de mogelijke pistes ontdekken. Geholpen door de jarenlange ervaring van het team van de Brailleliga, kan de persoon met een handicap vervolgens zelf zijn of haar toekomst verder uitstippelen.

Kinderen met een visuele handicap die naar een gewone school gaan, krijgen begeleiding om de nodige aanknopingspunten te vinden, een goede plaats in de klas te vinden en alle beschikbare hulpmiddelen optimaal te benutten. Maar ook de leerkrachten krijgen advies over hoe ze met deze kinderen moeten omgaan. Begeleidingsspecialisten kunnen op bepaalde momenten in de klas tussenkomen. Op deze manier kunnen zij de hulp aan blinde en slechtziende leerlingen optimaliseren.

Om als blinde of slechtziende persoon een hogere studie of een beroepsopleiding te kunnen volgen, stage te lopen of te werken, heeft men aangepast materiaal nodig. Er wordt een balans opgemaakt, zodat de werkplek op maat kan worden ingericht (vergrotingssoftware, beeldschermloepen, spraakweergave, brailleleesregel, notitietoestel, ...). Syllabi en andere documenten kunnen door onze kopiisten en studietechnici worden aangepast. Dit betekent dat men voor alle documenten en schoolboeken ook versies in braille, audioversies, versies in groot lettertype of een digitale versie ter beschikking heeft. Wie verder wil studeren kan tijdens de studie een beroep doen op psycho-pedagogische begeleiding en op de hulp van een begeleider.

Laurence kreeg ondersteuning van de Brailleliga tijdens haar studies sociaal assistente.

Een aangepaste werkpost laat toe om zijn/haar taken zelfstandig uit te voeren

Welk beroep kan ik uitoefenen? Wat zijn mijn competenties? Welke overheidssteun kan ik krijgen? Bij de Brailleliga vindt de blinde of slechtziende persoon alle nodige informatie om van start te kunnen gaan in het beroepsleven. Personen met een visuele handicap kunnen tevens gespecialiseerde en op hun handicap afgestemde beroepsopleidingen volgen: cursussen alfabetisering, Nederlands, Frans, Engels, braille, dactylografie, buretica, onthaal- en communicatietechnieken, telefonie, telemarketing, sociale wetgeving, handelscorrespondentie, interviewtechnieken. Bijzondere aandacht gaat uit naar

individuele noden, kennis van technische hulpmiddelen, activering op de arbeidsmarkt, bijscholingen, stages en bedrijfsopleidingen. Personen met een visuele handicap doen een beroep op jobcoaches om hun professionele (her)inzetbaarheid te vergroten en hun baan te consolideren of te behouden. Hiertoe worden hen onder andere sollicitatietechnieken bijgebracht. Hun werkpost wordt aangepast en dito materiaal wordt ter beschikking gesteld.

De Brailleliga ziet er tevens op toe dat contacten met de werkgevers gelegd en in stand gehouden worden.

Enkele cijfers:

- 106 studenten konden genieten van een pedagogische omkadering.
- 65 stagiairs begonnen aan een beroepsopleiding.
- 74 % van de stagiairs behielden of vonden na hun opleiding een baan.

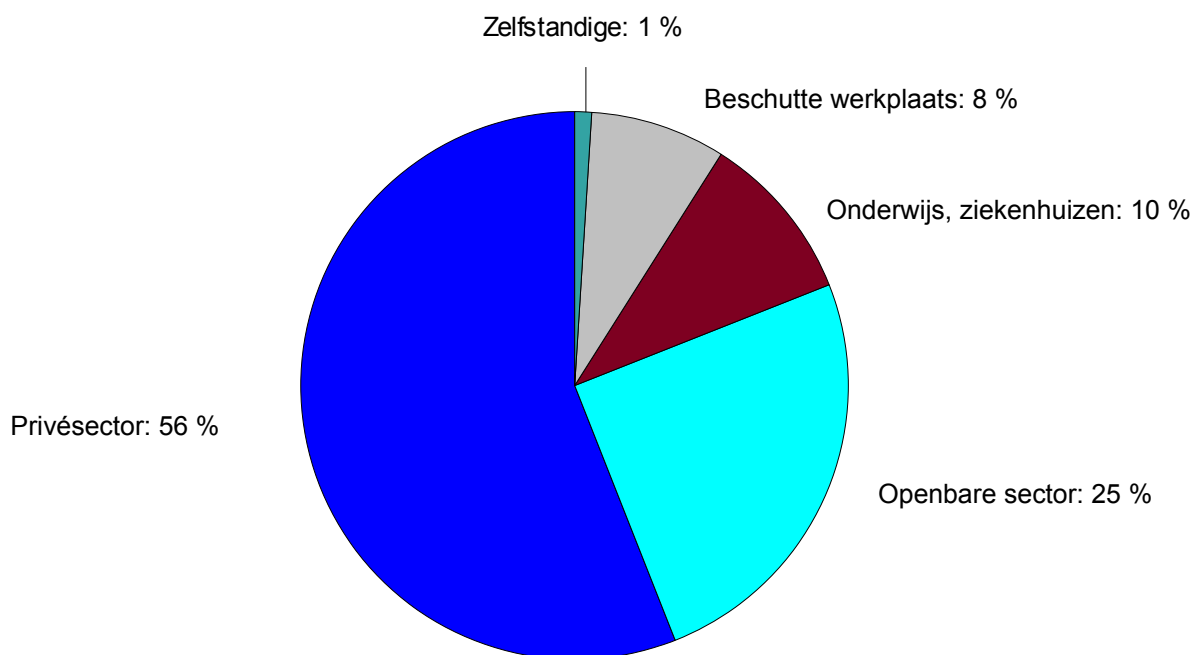
De werkgevers worden geïnformeerd over de professionele capaciteiten van de personen met een handicap, loonkostensubsidies, technische aanpassingen en administratieve hulp. Ook kunnen bijeenkomsten worden georganiseerd om directe collega's van de persoon met een visuele handicap te sensibiliseren.

Op 17 november organiseerde de Brailleliga - in het kader van de door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest georganiseerde "Veertiendaagse van Gelijke Kansen" - een informatiedag en workshops onder de titel « Maak de juiste keuze na je studies! ». Bedoeld voor jongeren van 16 tot 25 jaar met een visuele beperking, mochten we die dag 85 deelnemers verwelkomen. Tijdens workshops, informatiesessies en getuigenissen van professionals konden zij een antwoord vinden op hun vele vragen inzake studies, werk en vrije tijd: Wat zal ik morgen doen? Zal ik mijn studies verder zetten? Welk soort werk zou me bevallen? Welke activiteit zou me kunnen helpen om me verder te ontplooien? Het slotwoord was voorbehouden voor de Heer Bruno De Lille, Staatssecretaris voor Gelijke Kansen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die de aanwezigen herinnerde aan zijn wens om de inclusie van alle jongeren te bevorderen.

Ervaringen worden gedeeld tijdens de workshops

In welke sector hebben personen met een visuele handicap in 2011 een baan gevonden?

2.3. Een andere kijk op vrijetijdsbesteding.

Door een visuele handicap kan iemand gemakkelijk in een isolement terechtkomen. Om die eenzaamheid tegen te gaan, zich persoonlijk te ontwikkelen en de wereld te ontdekken, kunnen personen met een visuele handicap elkaar ontmoeten tijdens de bijeenkomsten in de brailleclubs, excursies en culturele evenementen. Zo krijgen ze meer gelegenheid om sociale contacten te leggen en ervaringen uit te wisselen. Ze kunnen nieuwe ervaringen opdoen, verkennen nieuwe horizons, verleggen al knutselend hun grenzen en laten hun creativiteit de vrije loop.

In 2011 werden uitstappen georganiseerd naar het ziekenhuis Notre-Dame à la Rose in Lessines, het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika en het Magritte-museum, de struisvogelboerderij van Doneu en was er een ontmoeting met de dieren van Pairi Daiza. Er waren tevens geleide bezoeken aan Antwerpen met het justitiepaleis en het Diamantmuseum en aan Tongeren voor een duik in het verleden tijdens het bezoek aan het Gallo-Romeins Museum, ...

De blinde en slechtziende personen beleefden een onvergetelijke ervaring tijdens hun bezoek aan de struisvogelboerderij van Doneu.

Tijdens de Brilleday ontdekten sommige kinderen hun talent als acrobaat.

In het kader van Brilleday 2011 verwelkomde Circus Pauwels te Ukkel op dinsdag 31 mei 2011 102 Nederlandstalige en Franstalige blinde of slechtziende kinderen uit alle hoeken van het land. Gedurende deze feestelijke dag leerden de kinderen jongleren, hebben ze acrobaatje gespeeld en de gelegenheid gehad om hun eigen suikerspin te maken en deze uiteraard ook op te eten. De dag werd afgesloten met een circusspektakel dat groot en klein heeft betoverd.

Van 5 tot 8 juli 2011 verbleven 14 kinderen met een visuele beperking tussen 6 en 12 jaar samen met hun speciaal opgeleide monitrices aan de Kust. Deze zelfstandigheidsstage wordt jaarlijks georganiseerd. Het doel van deze stage is de kinderen op een ludieke manier een grotere zelfstandigheid bij te brengen: tanden poetsen, zich zelfstandig aankleden, een boterham smeren, ... allemaal taken die niet vanzelfsprekend zijn voor blinde of slechtziende kinderen.

In de Spelothek van de Brailleliga beschikken jong en oud met een visuele handicap over aangepaste spelletjes in grootlettertype, braille of voorzien van speciaal aangebrachte markering. Spelen is voor iedereen onmisbaar. Niet alleen kunnen blinde of slechtziende personen hun behendigheid, strategische capaciteiten en woordenschat verbeteren, maar ze hebben vooral weer sociaal contact.

Romans, essays, biografieën, ... Kinderen en volwassenen met een visuele handicap kunnen gratis boeken ontlene in onze Bibliotheek². Hier zijn boeken in braille of in grootlettertype en luisterboeken beschikbaar. Boeken worden in onze vereniging zelf in braille of grootlettertype omgezet en ambachtelijk ingebonden.

Voor het uitlenen van Nederlandstalige luisterboeken wordt nauw samengewerkt met de Luisterpuntbibliotheek.

Het gesproken boek, een ideale manier om van lectuur te genieten wanneer het zicht het niet meer toelaat.

In 2011 heeft de bibliotheek van de Brailleliga, met de financiële steun van de Commission communautaire française en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 33 DAISY-spelers en meer dan 1.500 titels op DAISY CD ter beschikking gesteld aan 22 rusthuizen en 5 thuisverzorgingsdiensten. Dankzij dit materiaal konden bejaarde personen individueel of in groep de boeken beluisteren die door de bibliotheek van de Brailleliga en de partnerinstellingen werden geselecteerd.

Tijdens « la Foire du Livre 2011 », die in Brussel plaatsvond van 17 tot 21 februari, heeft de bibliotheek aan de bezoekers voorgesteld om deel te nemen aan een gezamenlijke voorleesactie. Zij werden gevraagd om in een geluidsdichte kabine op de stand een stukje in te lezen uit twee voorgestelde werken (« Des femmes dans l'Histoire » van Suzanne Van Rokeghem of « La cuisine d'Amélie » van Juliette Nothomb). Bijna 200 deelnemers hebben aan dit initiatief deelgenomen en zo deze twee werken toegankelijk gemaakt voor blinde lezers.

Belangstellenden kunnen in de Leeszaal informatie vinden over de visuele handicap. De Leeszaal is een bibliotheek met naslagwerken over onderwerpen, gerelateerd aan het zicht.

Enkele cijfers:

- Socio-culturele activiteiten: we noteerden 4.793 aanwezigen tijdens de 500 socio-culturele activiteiten die georganiseerd werden.
- Speltheek: er zijn 298 aangepaste gezelschapsspelen beschikbaar.
- Leeszaal: er zijn 7.171 documenten inzake thema's m.b.t. het gezichtsvermogen beschikbaar, 388 werden uitgeleend.
- Bibliotheek:
 - 4.773 boeken in braille, reliëf of multisupport; 3.615 in grootletterdruk; 10.245 op Daisy-CD of MP3, werden voorgesteld. In 2011 werden 39.037 titels uitgeleend.
 - Meer dan 950 boeken op Daisy-CD werden uitgewisseld met Franstalige bibliotheken in het buitenland (Frankrijk, Quebec, Zwitserland).
 - In 2011 werden 69 boeken in braille ofwel 292 delen, 56 boeken in grootletterdruk, 358 boeken op Daisy-CD aangemaakt voor de Bibliotheek.

² De Franstalige Volwassenenbibliotheek geeft het ingesproken driemaandelijkse magazine op DAISY-cd "Des idées et des livres" uit. De Franstalige Jeugdbibliotheek produceert het magazine "Tapage". Deze tijdschriften worden desgewenst gratis verspreid.

3. SENSIBILISERING EN VERTEGENWOORDIGING.

3.1. Informatie en sensibilisatie.

De blinde en slechtziende leden, alsook de schenkers, ontvangen om de 3 maand ons tijdschrift: De Witte Stok. Dit tijdschrift geeft een volledig overzicht van zowel de sociale en wettelijke actualiteit met betrekking tot de handicap als van de activiteiten van onze vereniging. Op onze website www.braille.be worden onze activiteiten regelmatig aangekondigd. Geleide bezoeken aan de Brailleliga en het Braillemuseum worden voorgesteld aan scholen, verenigingen en andere geïnteresseerden. Dankzij deze bezoeken kan het publiek (1.972 bezoekers in 2011) de wereld waarin blinde en slechtziende personen leven, beter begrijpen. Ze ontdekken hierdoor tevens de grote diversiteit aan diensten die onze vereniging aanbiedt.

Om de bevolking te sensibiliseren over de visuele handicap en onze diensten te promoten, nam de Brailleliga in 2011 deel aan tal van evenementen over heel België: de 20 km door Brussel, het Voedingssalon in Brussel en in Antwerpen, Rimpelrock, de Gentse Feesten, Ophthalmologica Belgica, Reva Gent, Zenith, Place à l'emploi, de Francofolies in Spa, de Beurs in Libramont, le Beau Vélo de Ravel in Malmedy, de Sint-Katharina Markt in St-Vith, enz.

We leven steeds langer, maar jammer genoeg ontstaan er door de veroudering van de bevolking, een aantal ouderdomsziekten waaronder oogziekten. Getuige hiervan is het steeds toenemende aantal bejaarde personen die zich tot de Brailleliga wenden.

Senioren denken nog te vaak dat hun zicht achteruitgaat gewoon omdat ze ouder worden. Dit zou echter kunnen veroorzaakt worden door een ziekte, vandaar het belang van een degelijke preventie en een voortijdige opsporing. Met de

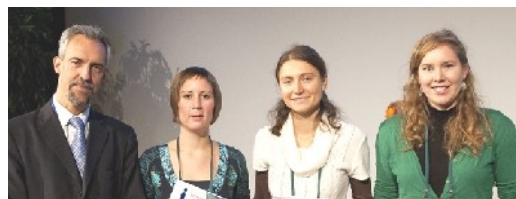
boodschap « U heeft nog zoveel moois te zien » heeft de jaarlijkse campagne van de Brailleliga in 2011 enerzijds de senioren willen aansporen om zorg te dragen voor hun ogen en anderzijds het publiek willen uitnodigen om zij die het zicht hebben verloren, te steunen.

In samenwerking met uitgeverij Vivio en met de steun van Novartis, werd een praktische gids uitgebracht, bestemd voor senioren met een leeftijdsgebonden oogaandoening. Deze zeer handige gids, getiteld “Visuele beperking bij senioren: bewaar uw autonomie, leer technische hulpmiddelen gebruiken”, toont de betrokken senioren hoe ze in het dagelijkse leven autonoom kunnen blijven. De gids levert heel wat praktisch advies en stelt een groot aantal technische hulpmiddelen voor blinde en slechtziende personen voor. De gids werd gratis bezorgd aan een groot aantal geïnteresseerden.

Het jaar 2011 werd eveneens gekenmerkt door de publicatie van het tweede werk “Repères culturels de la cité”. Dit werk behandelt de “cultuur van de blindheid” vanuit een pluridisciplinair standpunt (statuten en representaties van de blindheid in de kunst, in de filosofie, in de antropologie, ...), alsook de toegang tot cultuur voor blinde en slechtziende personen.

De Stichting Brailleliga heeft als missie met name het ondersteunen van oogheelkundige

onderzoeksprojecten. Zij wordt hierin bijgestaan door een Wetenschappelijk Comité, waarin professoren van de 7 universiteiten van België zetelen. In 2011, hebben drie jonge onderzoeksters elk een prijs ontvangen van de Stichting Brailleliga voor een totaalbedrag van 50.000 euro. Twee van de onderzoeken richtten zich op glaucoom: het ene onderzoek had betrekking op de impact van een verhoogde intraoculaire druk op de structuur en het functioneren van de zenuwbanen van het oog tot de hersenen, het andere onderzoek heeft tot doel het proces van de littekenvorming na een glaucoomoperatie te verbeteren. Het derde onderzoek ten slotte, beoogt te ontdekken hoe het ontstaan van auto-immune uveïtis kan geblokkeerd worden.

3.2. Vertegenwoordiging en interpellaties.

De prioriteiten en belangen van personen met een visuele handicap worden op de verschillende overheidsniveaus (lokaal, regionaal, federaal of Europees) verdedigd door de Brailleliga. Bijgevolg is de Brailleliga actief aanwezig in 22 raadgevende en besluitvormende instanties, zoals: de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap in Brussel, de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap, het BDF (Belgian Disability Forum), het Brussels Regionaal Overleg, het Comité de gestion van de AWIPH, de Adviesraad voor personen met een handicap van verschillende gemeenten, enz.

De bekrachtiging door Europa van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap is een mooie stap voorwaarts en komt tegemoet aan één van de verwachtingen van de Brailleliga. Onze vereniging blijft er echter op toezien dat de autoriteiten de principes van het Verdrag implementeren in de Belgische wetgeving.

Op dit niveau is de Brailleliga trouwens meer dan waakzaam. Inderdaad, als lid van het Belgian Disability Forum heeft de Brailleliga actief deelgenomen aan het overleg tussen het maatschappelijk middenveld en de overheid, met het oog op de benoeming van een onafhankelijk organisme belast met de implementatie van het Verdrag van de Verenigde Naties. In de komende jaren zal de Brailleliga zich vooral baseren op de tekst van dit Verdrag om de belangen van de blinde en slechtziende personen zo goed mogelijk te verdedigen.

Met de aanstelling van de nieuwe regering heeft de Brailleliga, door middel van haar memorandum, de politieke verantwoordelijken gewezen op de verschillende op te lossen problemen met betrekking tot de politiek van personen met een handicap.

In België kan men nog steeds « te laat » blind worden. Inderdaad, senioren die blind of slechtziend worden na 65 jaar, ontvangen geen financiële tussenkomst voor de aankoop van bepaalde technische hulpmiddelen. De Brailleliga heeft diverse initiatieven ondernomen om dit probleem aan te kaarten bij de betrokken politieke verantwoordelijken. In samenwerking met andere verenigingen werden er werkgroepen opgericht om de hiervoor te ondernemen acties voor 2012 uit te werken.

In Vlaanderen is er jammer genoeg nog geen gestructureerd overleg tussen de vertegenwoordigers van personen met een handicap en de overheid. In 2011 hebben verschillende gebruikersorganisaties een project aan de Vlaamse overheid overhandigd, dat moet toelaten zo snel mogelijk een structurele oplossing voor dit probleem te vinden. De Brailleliga werkt hieraan zeer actief mee, want dit overleg is belangrijk en noodzakelijk voor de belangen van personen met een handicap.

4. Zij helpen de Brailleliga.

Er zijn allerlei manieren om de Brailleliga te steunen bij haar activiteiten ten voordele van personen met een visuele handicap. Sommigen geven ons hun tijd, anderen doen mee aan de Tombola, schenken geld of nemen ons op in hun testament. Al deze hulp is zeer waardevol, want de overheidssubsidies dekken slechts 22,96 % van alle noden van de Brailleliga.

4.1. Vrijwilligers.

Het inspreken van boeken in de studio, het dagelijks beheer van de brailleclubs, het bemannen van de informatiestands, hulp bij culturele activiteiten, administratieve taken: onze vrijwilligers maken heel veel tijd vrij voor personen met een visuele handicap.

Tevens zet een ploeg vrijwilligers zich in voor het verkopen van wenskaarten, waarvan de opbrengst de Sociale dienst gedeeltelijk helpt te financieren. 2011 was het Europese jaar van de Vrijwilliger. Een reden te meer om de 398 vrijwilligers die zich onbaatzuchtig voor de Brailleliga hebben ingezet, in de bloemetjes te zetten en te bedanken, maar ook om de 45 nieuwe vrijwilligers die zich in 2011 hebben aangemeld, te verwelkomen.

4.2. Schenkers.

In 2011 konden dankzij onze gulle schenkers verscheidene projecten worden uitgevoerd. De Brailleliga bedankt individuele schenkers, liefdadigheidsorganisaties en bedrijven voor alle geboden hulp.

Tal van intekenaars namen in 2011 deel aan onze 61ste Tombola. Deze Tombola is onmisbaar om onze diensten gratis te kunnen blijven aanbieden aan personen met een visuele beperking. De opbrengst van de Tombola 2011 werd gebruikt om personen te helpen die werden getroffen door een leeftijdsgebonden oogaandoening.

Tal van mensen kiezen ervoor onze organisatie te helpen door al hun bezittingen of een deel ervan aan de Stichting van openbaar nut Brailleliga na te laten. Zo stellen zij ons in staat ons werk voor blinde en slechtziende personen verder te zetten. Legaten vormen het grootste deel van onze financiële inkomsten.

Mensen die door omstandigheden geen directe erfgenaam (meer) hebben, kunnen hun naam en levenswerk verderzetten via een opgedragen fonds. Samen met de schenker worden doel en naam van deze fondsen bepaald. De Stichting Brailleliga staat in voor gratis beheer en opvolging van het fonds (lijst met alle opgedragen fondsen op blz.18).

4.3. Subsidiërende instanties.

Overheidssubsidies dekken slechts een deel van de financiële noden van de Brailleliga, maar zijn niettemin onmisbaar om onze diensten op het gebied van opleiding, culturele activiteiten, pedagogische en andere begeleiding en vrijetijdsbesteding ten voordele van personen met een visuele handicap te kunnen verder zetten. Wij bedanken tevens de gemeenten die steeds vaker gehoor geven aan een verzoek om financiële of materiële hulp.

Emile, onze vrijwillige gids, legt aan kinderen uit hoe ze een witte stok moeten gebruiken

5. Besluit en perspectieven.

Een nieuw hoofdstuk

Dit rapport toont aan dat ouderen de meerderheid van onze leden uitmaken, en dit percentage stijgt jaar na jaar: in 2010 was 50,9% ouder dan 65, in 2011 was dat al 54,4%. In 2012 zullen we, dankzij de resultaten van een studie rond de behoeften van ouderen met een visuele aandoening, objectieve aanbevelingen kunnen formuleren voor de betrokken actoren op het terrein en de politieke instanties.

De Brailleliga blijft er bij de politieke verantwoordelijken op aandringen dat personen die na hun 65ste gehandicapt werden, kunnen genieten van alle regionale en gemeenschaps-overheidssteun, zonder discriminatie op basis van leeftijd. Met het oog op de komende verkiezingen zal een memorandum overgemaakt worden aan de gemeenten, met een reeks aanbevelingen die prioritair zijn voor de integratie van personen met een visuele handicap. De Brailleliga wil de aandacht van de overheden ook vestigen op het feit dat personen met een handicap niet worden uitgesloten van de arbeidsmarkt. Hun competenties moeten gevaloriseerd worden.

De Brailleliga is dynamisch en ontwikkelt daarom projecten die voldoen aan de noden en verwachtingen van haar 13.275 gebruikers van onze diensten, zowel op het vlak van dagelijks leven, studie en werk als vrije tijd. Voorbeelden van dergelijke projecten zijn: een betere zorg voor ouderen met een visuele aandoening of initiatiecursussen buretica. Er komen gratis lokale diensten voor de inwoners van Leuven, Geel en Ath. En ook in de Duitstalige gemeenschap zullen er binnenkort Brailleclubs zijn.

Om de adviezen, ideeën en meningen van zij die op ons beroep doen, te kunnen verzamelen, wordt overleg gepland met de gebruikers van onze diensten. En tenslotte wordt ook de website van de Brailleliga in een nieuw kleedje gestoken.

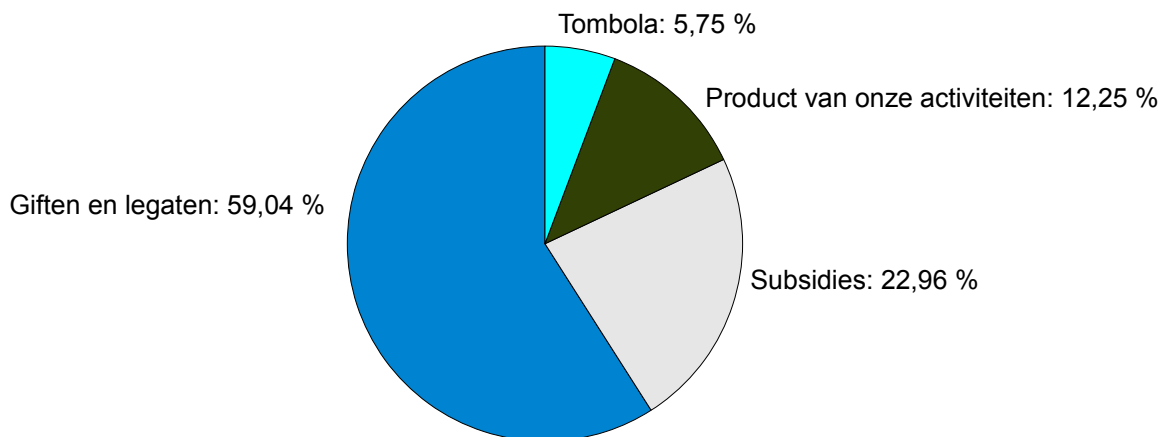
Een lichtlabo zal... het licht zien. Wie ouder wordt, heeft meer licht nodig (6 keer meer op 60 jaar dan op 10 jaar), en dit is nog meer het geval voor personen met een visuele aandoening. Een aangepaste verlichting is dus essentieel. Daarom wil de Brailleliga slechtziende personen gepersonaliseerd advies geven, alsook een ruimte waar ze verschillende soorten verlichting en contrasten kunnen uittesten.

In 2012 begint de Brailleliga aan het volgende hoofdstuk in haar geschiedenis, onder leiding van haar nieuwe directeur Michel Magis. De Brailleliga zal zich verder blijven perfectioneren in de hulp aan blinde en slechtziende personen, de verdediging van hun rechten en belangen, en het sensibiliseren van de bevolking over de visuele handicap. Het doel is te kunnen beantwoorden aan de uiteenlopende noden van jongeren, volwassenen en senioren met een visuele aandoening, om hun zelfstandigheid aan te moedigen en er voor te zorgen dat zij op sociaal, cultureel en professioneel vlak kunnen openbloeien. Om onze missie naar behoren te volbrengen, om de bestaande diensten te behouden en nieuwe diensten te ontwikkelen, heeft onze vereniging de steun van al haar sympathisanten nodig: de vrienden en familie van blinde en slechtziende personen, de medewerkers, de vrijwilligers, de schenkers, de subsidiërende overheden, bedrijven,... We danken jullie allemaal voor jullie hulp.

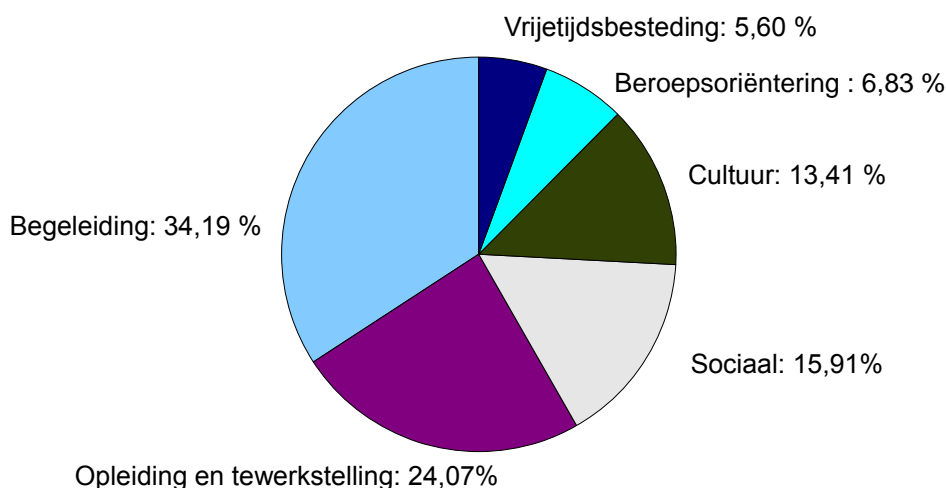
6. ENKELE CIJFERS.

Met de volgende cijfers willen we graag de werking van onze organisatie nog even illustreren.

Herkomst financiering van het geheel aan activiteiten van de Brailleliga ten gunste van blinde en slechtziende personen:

Iedere euro, besteed aan de diensten voor hulp aan blinde en slechtziende personen, is als volgt verdeeld:

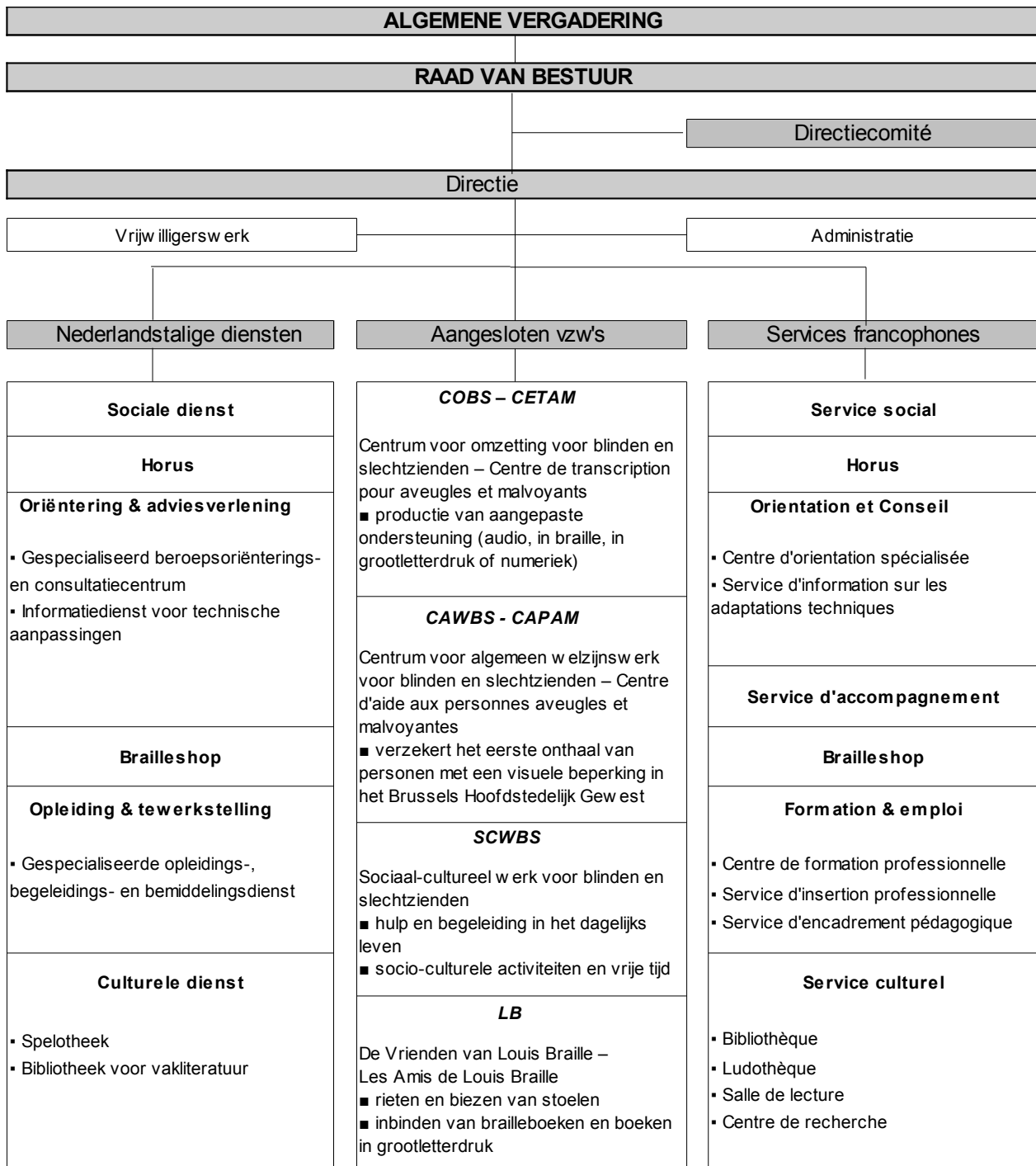

De rekeningen van de Brailleliga vzw, de Stichting Brailleliga van openbaar nut en de aangesloten vzw's van de Brailleliga werden gecontroleerd door de Burg. BVBA Yves Merlin, bedrijfsrevisoren.

Dit activiteitenverslag werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Brailleliga op 27 april 2012.

BIJLAGEN.

A) Structuur van de Brailleliga.

B) Samenstelling Raad van Bestuur (op 31 december 2011).

De heer Michel BERLO
Mevrouw Jeanne BOURLARD-van der SCHELDE
De heer Guy DE WILDE
De heer Raoul DUTRY
De heer Paul FAMAHEY
De heer Marcel FLORIZOONE
De heer Marc GIBOUX
De heer Claude JOTTRAND
De heer Pierre LECOCQ
De heer Luc LION
De heer Jacques VAN BELLINGHEN
De heer Thierry VAN BOXMEER
De heer Alain VAN CAUTEREN
De heer Henri van der VAEREN

Erefuncties:

Mevrouw Adèle BERLO-CHALON (erebestuurder)
De heer Jacques DAVER (erebestuurder)
De heer René DEVILLEZ (erebestuurder, erevicevoorzitter en eresecretaris-Generaal)
De heer Jean-Paul HERBECQ (erebestuurder en erevoorzitter)
De heer Alex HOEBEKE (erebestuurder)
De heer Felix MERTENS (erebestuurder)
De heer Jan VAN NULAND (erebestuurder)

C) Leden van het Directiecomité (op 31 december 2011).

De heer Pierre-B. BAREEL, directeur van de Brailleliga
De heer Michel BERLO, Vicevoorzitter en Adjunct-Secretaris-Generaal
De heer René DEVILLEZ, raadgever Directiecomité
De heer Guy DE WILDE, Vicevoorzitter en Penningmeester
De heer Marcel FLORIZOONE, Adjunct-Penningmeester
De heer Marc GIBOUX, Secretaris-Generaal
De heer Thierry VAN BOXMEER, Voorzitter

D) Aangesloten vzw's.

De Brailleliga is permanent lid van de volgende verenigingen voor personen met een visuele handicap die ze mee heeft helpen oprichten:

- COBS vzw (Centrum voor Omzetting voor Blinden en Slechtzienden) maakt geschreven informatie toegankelijk voor personen met een visuele handicap door gebruik te maken van aangepaste hulpmiddelen (audio, braille, grootletterdruk of digitaal).
- CAWBS vzw (Centrum voor Algemeen Welzijnswerk voor Blinden en Slechtzienden) wil in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een eerste onthaal verzekeren voor blinde en slechtziende personen en instaan voor een analyse van hun situatie, oriëntatie, begeleiding en opvolging van hun vragen.
- SCWBS vzw (Sociaal Cultureel Werk voor Blinden en Slechtzienden) ontwikkelt diverse initiatieven met als doel de zelfstandigheid en de sociale integratie van

personen met een visuele handicap te vergroten.

- LB vzw (De Vrienden van Louis Braille) staat op ambachtelijke wijze in voor het rieten en biezen van stoelen en het inbinden van boeken in braille en in grootletterdruk.

E) Stichting Brailleliga.

De Stichting Brailleliga, erkend als stichting van openbaar nut door het Koninklijk Besluit van 19 april 2006, heeft vier kernopdrachten vooropgesteld:

- Blinde en slechtziende personen helpen door een materiële en financiële steun aan de Brailleliga vzw.
- Wetenschappelijk onderzoek ondersteunen door oftalmologische onderzoeksprojecten te bekronen.
- Voorkomen en sensibiliseren van het groot publiek d.m.v. informatiecampagnes.
- Het gebruik beheren en controleren van de opgedragen fondsen en van de fondsen die aan haar gelegeerd worden.

Leden van het Wetenschappelijk Comité (op 31 december 2011)

Professor Monique CORDONNIER
Professor Jean-Jacques DE LAEY
Professor Patrick DE POTTER
Professor Philippe KESTELYN
Professor Laurence POSTELMANS
Professor Jean-Marie RAKIC
Professor Werner SPILEERS
Professor Marie-José TASSIGNON
Professor François WILLERMAIN

F) Opedragen fondsen

- Fonds Robert Van Assche en Anna Van Crombrughe. Toekenning van prijzen aan verdienstelijke blinde personen.
- Fonds Claire Penninckx. Hulp aan blinde personen die in Elsene wonen en te kampen hebben met ernstige financiële problemen.
- Fonds Eifel. Hulp aan een blind of slechtziend personeelslid van de Brailleliga wegens opmerkelijke inspanningen voor integratie in het beroepsleven.
- Fonds Mélanie Van Sichem. Tussenkost in de financiering van Daisyspelers verworven door blinde of slechtziende personen ouder dan 65 jaar en tussenkost in de aanschaf van bepaalde technische hulpmiddelen.
- Fonds Ruthy. Financiering van de eerste witte stok die aangeboden wordt aan blinde en slechtziende personen.
- Fonds Jules Legardien. De zelfstandigheid van blinde en slechtziende personen stimuleren door de financiering van kooklessen, braillelessen en mobiliteitslessen om zich te verplaatsen met een lange witte stok.
- Fonds Christophe. Financiële tussenkost bij de aankoop van kleine technische hulpmiddelen in de Brailleshop.
- Fonds Hubert Ouvry. Toekenning van studiebeurzen aan blinde en slechtziende personen.

Het gebruik van deze Fondsen wordt door de Stichting Brailleliga gratis gecontroleerd en beheerd.

G) De Brailleliga: actief in heel het land.

1. Brussel (hoofdzetel)

Engelandstraat 57

1060 Brussel

T 02 533 32 11

2. Antwerpen

Frankrijklei 40

2000 Antwerpen

T 03 213 27 88

3. Gent

Kortrijksesteenweg 344

9000 Gent

T 09 220 58 78

4. Hasselt

Leopoldplein 25

3500 Hasselt

T 011 21 58 88

5. Kortrijk

Minister Tacklaan 35

8500 Kortrijk

T 056 20 64 60

7. Charleroi

Boulevard Tirou 12

6000 Charleroi

T 071 32 88 22

8. Libramont

Avenue de Bouillon 16 A

6800 Libramont

T 061 23 31 33

9. Liège

Rue des Guillemins 63

4000 Liège

T 04 229 33 35

10. Namur

Rue de la Croix-Rouge 31

5100 Jambes

T 081 31 21 26

Opening in 2012

6. Leuven

Fonteinstraat 133

3000 Leuven

T 016 20 37 97

11. Ath

Rue de la Station 41

7800 Ath

T 068 33 54 50